

Näkökulmia tehtävien ja kuvien käsittelyyn

16. Suomen turvallisuuspolitiikka

Kuvatehtävä (s. 138)

Mikä on tämän puolustusvoimien kuvan sanoma?

- Kuva antaa tehokkaan ja modernin kuvan Suomen puolustusvoimista.
- Suomen armeija on valmiina torjumaan hyökkääjän maalla, merellä ja ilmassa.
- Etualalla olevalla sotilaalla on päättäväinen ilme: "tästä ei tulla läpi".
- Aseistuksesta annetaan moderni kuva: muodostelmassa lentävät hävittäjät, panssarivaunu, pieni mutta ketterä rannikkoalus sekä iskukykyisempi isompi alus.

Tehtävä 1

Tee käsitekartta, jossa näkyvät Suomen turvallisuuspolitiikan

- a) toimintaympäristö**
- b) periaatteet.**

Käsitekarttaan sopivia asioita:

- a) toimintaympäristö

- Itämeri ja muut lähialueet
- Eurooppa
- globaali maailma

- b) periaatteet

- aktiivinen ulkopolitiikka
- hyvät suhteet Venäjään ja muihin lähinaapureihin
- sitoutuminen EU:n yhteiseen turvallisuuspolitiikkaan
- sotilaallinen liittoutumattomuus
- itsenäinen, uskottava puolustus

Tehtävä 2

Perustele väite: hybridiuhkaan on vaikea varautua.

- Hybridiuhka tarkoittaa monenlaisia keinoja vaikuttaa toisen valtion asioihin.
- Eri keinoja tai uhkatilanteita voi olla vaikea tunnistaa.

Tehtävä 3

a) Mikä on Suomen turvallisuuspolitiikan tärkein päämäärä?

- Tärkein päämäärä on turvata Suomen itsenäisyys ja koskemattomuus.
- Tähän pyritään ulkopolitiikalla ja maanpuolustuksella.

b) Ketkä päättävät Suomen turvallisuuspolitiikasta?

- Ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa johtaa presidentti yhdessä valtioneuvoston kanssa.
- Valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittinen ministerivaliokunta (utva) valmistelee turvallisuuspolitiikkaan liittyviä asioita.
- Pääministeri johtaa utvaa, jonka muita jäseniä ovat ulkoministeri, puolustusministeri sekä enintään neljä muuta ministeriä.
- Presidentti osallistuu utvan istuntoihin ja johtaa käsittelyä niissä asioissa, joissa linjataan Suomen ulkopolitiikan toimintaohjeita.
- Arkipäivän ulkopolitiikkaa toteuttaa ulkoministerin johtama ulkoministeriö.
- Suurlähettiläät ylläpitävät diplomaattisia suhteita toisiin valtioihin.
- Arkipäivän turvallisuuspolitiikkaa toteuttaa puolustusministerin johtama puolustusministeriö.
- Myös sisäministerin johtama sisäministeriö hoitaa turvallisuuspolitiikkaa, koska se vastaa esimerkiksi poliisitoimesta ja terrorismin torjunnasta.
- Eduskunta hyväksyy tärkeimmät turvallisuuspolitiikkaan liittyvät päätökset.

Tehtävä 4

a) Puolusta ja kritisoi väitettä: Suomi tarvitsee yleistä asevelvollisuutta.

Yleisen asevelvollisuuden puolesta:

- Suomi tarvitsee sotilaalliseksi pelotteeksi suuren armeijan.
- Yleinen asevelvollisuus on edullisempaa järjestää kuin ammattiarmeija.
- Yleisen asevelvollisuuden myötä Suomi saa rekrytoitua riittävästi joukkoja kansainvälisiin kriisinhallintatehtäviin.
- Yleisellä asevelvollisuudella on tärkeä kasvatuksellinen merkitys.

Yleistä asevelvollisuutta vastaan:

- Kansantalous kärsii, koska asevelvollisuuden suorittaminen viivästyttää monen ammattiin valmistumista.
- Nykyinen tekninen sodankäynti ei vaadi suurta armeijaa, ja olennaista onkin tehokas aseistus ja hyvä koulutus.

b) Pohdi, mitä toisaalta haittaa ja toisaalta hyötyä sinulle voisi olla armeijan käymisestä.

Haittaa:

- Hyvää opiskelu- ja työssäkäyntiaikaa menee hukkaan.
- Joutuu tinkimään omaan elämään liittyvästä päätösvallasta.
- Joutuu osin luopumaan yksityisyydestä ja sopeutumaan tiiviiseen elämään muiden kanssa.
- Saattaa joutua mahdollisen maanpuolustuksellisen propagandan uhriksi.

Hyötyä:

- Oppii puolustamaan maataan; taidoista on hyötyä mahdollisen sodan aikana.
- Osa taidoista on hyödyllisiä myös rauhan aikana, esimerkiksi sosiaaliset taidot.
- Kunto kohenee.
- Voi saada johtajakoulutusta, josta saattaa olla hyötyä työelämässä.

Tehtävä 5

a) Mikä on Nato-optio?

- Nato-optio tarkoittaa Suomen virallista asennetta Nato-jäsenyyttä kohtaan; ei haeta jäsenyyttä nyt, mutta asiaa mietitään uudelleen, jos turvallisuusympäristön muuttuminen sitä vaatii.

b) Esitä perusteluja Nato-jäsenyyden puolesta ja Nato-jäsenyyttä vastaan.

Jäsenyyden puolesta:

- Nato antaa turvakuut jäsenvaltioille, mikä nostaa esimerkiksi Venäjän kynnyksestä hyökätä Suomeen.
- Puolustusvoimien menot voisivat pienentyä jäsenyyden kautta, koska osa kalustosta voitaisiin jättää hankkimatta.
- Suomi on jo pitkään ollut rauhankumppani ja osallistuu kriisinhallintaoperaatioihin. Luonnollinen jatke toiminnalle olisi liittyminen Natoon, jolloin Suomi pääsisi vaikuttamaan päätöksiin.
- Nato on kansainvälinen rauhanturvaorganisaatio, ja Suomen pitäisi kantaa vastuuta rauhan ylläpitämisestä.

Jäsenyyttä vastaan:

- Naton jäsenenä Suomi voisi joutua mukaan sotiin tai kriiseihin, joihin se ei muuten joutuisi.
- Venäjä vastustaa Suomen jäsenyyttä eikä Venäjää kannata ärsyttää.
- Suomi voi joutua Nato-maita vastustavien terroristien iskujen kohteeksi.
- Jäsenyys vaatisi sekä ammattiarmeijan että aseistuksen modernisointia, mikä tulisi kalliiksi.
- Jäsenyys voisi haitata Suomen ulkomaankaupalle tärkeitä suhteita Venäjään.
- Tällä hetkellä ei ole sellaista uhkatekijää, jota vastaan Suomi tarvitsisi turvakuuita.

Tehtävä 6 (nettitehtävä)

Lue verkosta uusin Kadettikunnan lehti Kylkirauta.

a) Katso lehden sisällysluetteloa. Mitä ajankohtaisia turvallisuuteen liittyviä aiheita lehdessä käsitellään?

b) Lue yksi artikkeli ja tiivistä sen perusajatus muutamalla virkkeellä.

- opiskelijan oma vastaus